

نهنتوان چیخوف

نیوه پویه کی ههتاوی زستان بوو .... کزه ی سهرما به جوریک که تفت هه لدایه دهیبهست، له هه موو جیگه یه که وه دهیوژاند. به فریکی رهنگ زیوین، نیشانه که ی سهر لیو و په رچه می نادینکا- ی، که که وتبوو به سهر نیوچه وانیدا، پوشیبوو. من و نادینکا به سهر گردولکه یه کی به رزه وه بووین. شیویکی لیژ و خز له ژیر پیمان وه تا داوینی گردولکه که دریز ببوو و ههتاوی به سهر پرووبه ره ئاوینه ئاسا که ی خویدا، رهنگ پیده دایه وه. له ولامانه وه، له سهر به فره که، هه لخره یه کی بچووک هه بوو که له سهر شوینی دانیشتنه که ی پارچه خورییه کی ئه ستووری ئه رخنه وانیی راخرابوو. رووم کرده نادینکا و به تکاوه گوتم:

- نادیزا پیتروفتنا، وه ره سوار بین و تا خواری خواره وه بخلیسکیین. تهنه یه که رهت، باوه ر بکه هیچمان لی نایه!

به لام نادینکا ده ترسا. شیوه که که له نوکی جزمه کانیه وه دهستی پی ده کرد و تا داوینی گردولکه به به فر پوشراوه که دریز ده بووه، له بهر چاوی ئه ودا هه ره ده تگوت خه ره ندیکی ترسناک و بی کو تاییه. هه ر جاریک که له سهر گردولکه که وه ته ماشای خواره وه ی ده کرد یان هه ر جاریک که به تکاوه رجاوه داوام لی ده کرد سوار هه لخره که بیته، ئیدی هه ناسه له گه روویدا ده تاسا و هینده ی نه ده ما دلی له لیدان بکه وی. پییوابوو هه ر که

برپارېدا سوار بئ، ئیدی دهسبهجی دهمری یان ئهقلی له دست
دهدا. همدیس به دهنگیکی تکاکارانه پیمگوت: "ترسی ناوی،
بنیادهم نابی ئهوهندهش بترسی!"

سهرهنجام قاییل بوو. بهلام به قلافهتییهوه دیاربوو ترسی
مهگ زهندهقی بردبوو. دهستیم گرت و به رهنگه پهپریو و
جهسته لهزلیهاتووکهیهوه لهسه رهلهخزهکه دامنیساند.
باسکم له نیوقهدییهوه ئالاند و ئیدی پیکهوه به
سهرهولیزکهکهدها هلهخلیسکاین.

هلهخزهکه وهک تیریکی هاویژراو وهجووله کهوت. با قامچی
له روخسارمان دهسرهواند و له گویماندا دهیگفاند، به
توورهیی چنگی به پیستاندا دهکرد و قهستی بوو سهرمان له
لهشمان جیاکاتهوه. با ئهوهنده خیرا بوو که ههناسهمان بو
نهدهدرا. ههستمان دهکرد شهیتان چهنگالی پیداکردووین و
فیکهفیک بهرهو دوزهخمان دهبات. شتهکانی دهوروبهرمان
ببوونه پهتیکی دریز و به پهلهپهل ... ههستمان دهکرد ئیدی
ئهوهندهی نهماوه سهرانگری بین. ریک لهو کاتهدها به گوئی
نادینکادا چرپاندم: "نادیا، خوشمدهوی!"

له خیرایی شیتانهی هلهخزهکه کهمبووه. گقهی با و دهنگی
جیرهجیری هلهخزهکه بهسه رپووبه ره شختهبهندهکهوه
هیواشتر بووه و ئیدی ئهوترسهی نهماوو، دهمانتوانی به
ئاسوودهیی ههناسه بدهین. گهیشتبووینه دامینی
گردولکهکه. نادینکا نیوهگیان ببوو. رهنگی پیوه نهماو و
قورس ههناسهی بو دهدرا ... یارمهتیم دا تا لهسه
هلهخزهکه ههستی و به پیوه راوهستی. به نیگایهکی
زهندقچوو لای بو کردمهوه و گوتی:

- ئیدی یهک جاری تر ئاماده نیم لهو گردۆلکەیه بیمه خوارهوه! به هیچ کلۆجیک! ئه‌ری خۆ نیوه مردوو بووم!

کاتی کهمی هه‌ناسه‌ی وه‌به‌ردا هاته‌وه، به نیگایه‌کی پرسیارئامیز دیقه‌تیدام، ده‌یویست بزانی که ئاخۆ من ئه‌و چه‌ند وشه‌یه‌م پیگوتوو یان له‌و هه‌راوزه‌نا و گقه‌ی بایه‌دا گوپی زرینگاوه‌ته‌وه. له‌ نزیکیه‌وه راوه‌ستا بووم، مژم له‌ جگه‌ره‌ ده‌دا و به‌ دیقه‌ته‌وه ته‌ماشای ده‌ستکی‌شه‌کانیم ده‌کرد. نادینکا ده‌ستی گرتم و ماوه‌یه‌ک پیکه‌وه له‌ داوینی گرده‌که‌دا ریمان کرد. دیاربوو ئه‌و چه‌ند وشه‌یه‌ دلی ر‌اچه‌ناندبوو. ئایا ئه‌و وشانه‌ی له‌ زوبانی که‌سیکه‌وه ژنه‌وتوو؟ ئا یان نه‌؟ ئا یان نه‌؟ ئه‌دی ئاخۆ هه‌ر ئه‌و وشانه‌ نین که ره‌گیان له‌ عیزه‌تی نه‌فس و شانازی و ژیان و به‌خته‌وه‌ری بنیاده‌مدا هه‌یه‌! بابته‌که‌ گرینگه‌، ئه‌وه گرینگترین بابته‌یکه‌ که ده‌کرئ پیکه‌وتی بکریت. نادینکا غه‌مگین و بی‌حه‌جمین، به‌ نیگا برنده‌که‌ی ته‌ماشای ده‌کردم و وه‌لامی ئه‌و پرسیارانه‌ی که ده‌یدامه‌وه هیچیان به‌سه‌ر هیچه‌وه نه‌بوو. چاوه‌رئ بوو ئه‌و وشانه‌ له‌ زوبانی خۆمه‌وه بژنه‌وئ. وای ... له‌ روخساریدا چ شپزه‌یی و چ په‌رۆشییه‌ک نه‌خشی بوو! ده‌مبینی له‌گه‌ل خۆیدا له‌ جه‌نگدایه‌، له‌وه‌دا بوو شتیک بپرسی به‌لام ئه‌و وشانه‌ی نه‌ده‌دۆزینه‌وه که ده‌یویستن، شه‌رمی ده‌کرد. ده‌ترسا، شادمانیی و خرۆشان، زوبانیان کلێله‌ کردبوو. سه‌ره‌نجام له‌ کاتی‌کدا که‌ته‌ماشای لایه‌کی تری ده‌کرد، گوتی:

- هه‌ر به‌راستی، ده‌زانیت .....

- چی؟

- وه‌ره‌ با فه‌ره‌یه‌کی تر خلیسکینه‌ بکه‌ین.

به سهر گردۆلكه كه دا هه لزنين و گه ييشتينه سهره وه. نادينكا - م
رهنگ په ريو و هه لهرزيو له سهر هه لخره كه دانيشاند و
هه مديس به خه رهنده كه دا هه لخليسكاينه خواره وه. ئه مجارهش
وژهى با له گويماندا ده يگقاند و له ره له رى هه لخره كه هه ناسه
پي نه هيشتبووين، من هه مديس له وه راوزه نا و گقه گفى بايه دا
به گوئي نادينكا دا چرپاندم:

- ناديا، خو شمده ويى!

كه هه لخره كه وه ستا، نادينكا ته ماشايه كى ئه و گردۆلكه يه
كرد كه چه ند ساتيك له وه وه به ر ليه وه هه لخليسكا بووينه
خواره وه، پاشان ديقه تى منى دا و گوئي له دهنگى بي گيان و
به تال له كه يف و خوشييم راديرا و واقورمانيكى بي ئه ندازه و
بي سنور سه راپاي بوونى، ته نانه ت ده سكيش و كلاوه كه شى
داگرت. وهك ئه وهى له خو ي پيرسى:

- يانى چى؟ چما ئه دى ئه و وشانه له زارى كيوه ده رچوون؟ له
زوبانى ئه م پياوه وه ده رچوون يا خود گويم زرینگاوه ته وه؟
ئه و مه ته له نادينكاى ناره حه ت كرد و واقى وړماند. چيدى
وه لامى پرسياره كانى نه ده دامه وه، ده موچاوى به يه كدا دا و
هينده ي نه مابوو كوئى گريانى به رببى. گوتم:

- ناديا، ناته ويى بو ماله وه بگه ريينه وه؟

سوور هه لگه را، گوتى:

- راستيه كه ي من خوشييم له م يارويه دى، نايه يت فه ره يه كى
تر ليده ين؟

سه ير ئه وه بوو كه " خوشيى " له و گه مه يه هاتبوو به لام هه ر
كه له نيو هه لخره كه دا دانيشت، وهك جاره كانى پيشوو،

هه‌مدیس ره‌نگی په‌ری، سه‌راپا جه‌سته‌ی نیشته سه‌ر له‌رز و له ترسا هه‌ناسه‌ی پی نه‌ما.

هه‌لخزه‌که هه‌مدیس بو جاری سییه‌م له خه‌ره‌نده‌که‌وه هه‌لخلیسکایه خواره‌وه، ده‌مبینی نادینکا چاوانی تی بریوم و به هه‌موو هه‌ستی ناگای لای لیوی منه. ده‌سه‌سره‌که‌م گرت به ده‌مه‌وه، کوکه‌یه‌کم کرد و که گه‌بیشتینه سه‌ره‌ولیزه‌که، له ده‌رفه‌تیکی کورتدا، به گویدا چرپاندم:

- نادیا، خوشمده‌وی!

هه‌مدیس مه‌ته‌له‌که به هه‌لنه‌هی‌نراوی له‌لای مایه‌وه. هیچی نه‌گوت و له فیکره‌وه چوو. تا مال‌ه‌وه‌یان گه‌یاندم. هی‌دی هی‌دی ری‌ی ده‌کرد، هه‌نگاوی هی‌واشی دنا و هه‌ر چاوه‌ری بوو ئه‌و وشانه له زوبانه‌وه بژنه‌وی. هه‌ستم ده‌کرد ر‌و‌حی له گیروگازدایه و به‌رده‌وام لیوی خو‌ی ده‌گه‌زی تا کتوپر نه‌لی:

- مه‌گه‌ر ری‌ی تی‌ده‌چی "با" ئه‌و وشانه‌ی گوتبن؟ هه‌ر هیچ حز ناکه‌م ئه‌و وشانه له زاری با وه ده‌رچووین.

بو سبه‌ینی به‌یانی یاداشتیکم له نادینکا وه به‌ده‌ست گه‌بیشت، نووسی‌بووی: "ئه‌گه‌ر ئه‌م‌رو و‌یستت بو خلیسکینه بر‌و‌یت ئه‌وا منیش له‌گه‌ل خوتدا به. نادیا" له‌و ر‌و‌ژه‌وه ئیدی له‌گه‌ل نادینکادا بو خلیسکینه ده‌ر‌و‌یشتین و هه‌رجاری که به خیراییه‌کی شیتانه له سه‌ره‌ولیزه‌که‌که‌وه هه‌ل‌ده‌خلیسکاین، به گویدا ده‌مچرپاند:

- نادیا، خوشمده‌وی!

هی‌نده‌ی نه‌برد وه‌ک که‌سیک خووی به‌مه‌ی یان م‌و‌رفینه‌وه گرتبی، نادینکا خووی به‌و وشانه‌وه گرت، تامی ژیان به‌بی بیستنی ئه‌و ر‌سته‌یه له ده‌میدا تال بوو. گه‌رچی هه‌لخلیسکان له گرده‌که‌وه زه‌نده‌قی ده‌برد به‌لام هه‌مان ترس

که سه‌رچاوه‌که‌ی نادیار و پوچی نازار د‌دها، دلنه‌وایی پیی ده‌به‌خشی. گهرچی نادینکا گومانی له دووشت - له من و له با - هه‌بوو و نه‌یده‌زانی کاممان ئاشقی ئه‌وین، به‌لام ئیتر به لایه‌وه جیاوازی نه‌بوو. چونکه شتی‌ک که گرینگه سه‌رمه‌ستییه نه‌ک ئه‌و جامه‌ی که بنیاده‌م باده‌که‌ی پیی ده‌خواته‌وه.

ده‌مه‌ونیوه‌رویه‌کیان، به‌تاقی ته‌نها، بو شوینی خلیسکینه‌که رویشتم. له ناو خه‌لکه‌که‌دا بووم که کتوپر نادینکا - م بینی به‌ره‌و لای گردۆلکه‌که ده‌هات و به‌دوای من دا ده‌گه‌را... ئه‌وسا به‌همان ترس و له‌رزه‌وه له پیپلیکانه‌کان سه‌رکه‌وت. ئاخ‌هر به‌راستی خلیسکینه‌به‌تاقی ته‌نها زور دل‌ه‌پراوکه وروژینه! پوخساری له‌ترسدا وه‌ک به‌فر سپی هه‌لگه‌پراو و وه‌ک ئه‌وه‌ی به‌ره‌و پیری مردن بچی، وه‌ک شه‌قشه‌قه ده‌له‌رزی. به‌لام بی ئه‌وه‌ی ئاور له‌دواوه‌ بداته‌وه، شیلگیرانه دریزه‌ی به‌ریگه‌که‌ی دا و به‌گرده‌که‌دا سه‌رکه‌وت. دیاربوو بریاری دابوو ته‌نهای ته‌نها خلیسکینه‌بکا تا بو‌ی ده‌رکه‌وی ئاخۆ ئه‌و پرسته‌له‌ دل‌اشیرینه‌ ده‌ژنه‌وی یان نا. نادینکا - م بینی به‌پوخساریکی ره‌نگ په‌ریو و ده‌میکی له‌ترسدا داپچراوه‌وه له‌سه‌ر هه‌لخزه‌که‌ دانیشتم، چاوی نوقاند و بو‌ هه‌میشه‌ خواحافیزیی له‌دوینا کرد و غلور بو‌وه .... " غ .... ژ ... ژ .... ژ .... ژ " جیره‌جیری هه‌لخزه‌که‌ له‌گویمدا ده‌نگی ده‌دایه‌وه. ئاخۆ پرسته‌له‌ دل‌اشیرینه‌که‌ی گو‌ی لی ببوو؟ نازانم. ته‌نها بینیم که شه‌که‌ت و لاواز له‌سه‌ر هه‌لخزه‌که‌ هه‌ستا. به‌پوخسارییه‌وه دیاربوو خویشی نه‌یده‌زانی ئاخۆ پرسته‌له‌ دل‌اشیرینه‌که‌ی بیستوو یان نا. ترسیک که خلیسکینه‌که‌ تیایدا چاندبووی، وای کردبوو نه‌توانی

دهنگه‌کان له يهک جيا بکاته‌وه و ته‌نانه‌ت گورې درک
کردنیشی لئ زه‌وت کردبوو.

مانگي ئازار، يه‌که‌مین مانگي به‌هار، هات ... هه‌تاو که‌وته
نه‌وازشکردنه‌کانی. گردۆلکه پۆشراو به به‌فره‌که‌ی ئی‌مه
دره‌وشه‌ی خۆی له ده‌ست دا و ورده ورده په‌نگي زه‌وی گرت تا
به‌فره‌که‌ی ته‌واو ته‌واو بووه ئاو و نه‌ده‌کرا خلیسکینه بکریت.
چیدی جیگه‌یه‌ک نه‌ما نادینکای به‌سته‌زمان پرسته‌که‌ی تیدا
بژنه‌وئ و که‌سیش نه‌بوو ئه‌و پرسته‌یه‌ی به گویدا بچرپینئ.
چونکه نه با هه‌لیده‌کرد و منیش ده‌مویست بۆ ماوه‌یه‌کی دریز
و په‌نگه تا ئه‌به‌د به‌ره‌و پیته‌رسبۆرگ برۆم.

دوو سئ رۆژ به‌ر له رۆیشتنم بۆ پیته‌رسبۆرگ، له بوومه‌لیلی
ئيواره‌دا، له باخچه‌یه‌ک دانیشتبووم که ته‌نها په‌رژینیکی
به‌رزی دارین باخچه‌که‌ی له مالی نادینکا جیاده‌کرده‌وه.
هه‌وا هیشتا که‌موزۆر سارد بوو. لی‌ره و له‌وئ په‌له‌ی سپی
به‌فر ده‌بینرا، دره‌خته‌کان رپوته‌ل بوون به‌لام بوئی به‌هار له
هه‌موو شوینیکه‌وه ده‌هات و قزقره‌کان به قازه‌قاز بۆ
هی‌لانه‌کانیان ده‌گه‌رانه‌وه. له دیواره دارینه‌که نزیک
بوومه‌وه و ماوه‌یه‌ک له قه‌له‌شی داره‌کانه‌وه ته‌ماشام کرد.
نادینکا له ماله‌که‌یان هاته‌ده‌ره‌وه و له هه‌یوانه‌که رپاوه‌ستا،
نیگا غه‌مگینه‌که‌ی له ئاسمان بری ... زولفه په‌خشانه‌که‌ی
ئه‌وه‌ی نیشان ده‌دا که شنه‌ی بای به‌هار گه‌مه له‌گه‌ل
روخساری په‌رنگ په‌رپو و غه‌مگینیدا ده‌کات. ئه‌و بایه‌م
هاته‌وه بیر که له‌کاتی خلیسکینه‌که‌ماندا، ده‌یگقاند و
هه‌ناسه‌ی له‌به‌ر ده‌بري و پرسته‌که‌ی به گویدا ده‌دا. غه‌م
روخساری نادینکای پۆشی و دلۆپه فرمی‌سکیکی له چاوان
پژاند .. کچه‌ی به‌سته‌زمان ده‌ستی رایه‌ل کرد، وه‌ک بلئی داوا

له با بکا که هه لبا و سئ وشه که به گویدا بچرپینئ. من
چاوه پروانی هه لکردنی با بووم، ئهوسا به چرپه گوتم:
- نادیا خو شم دهوی!

خودایه کتوپر چی به سهر نادینکا دا هات! وه هاوار کهوت،
پیکه نی و به هه ستیک له بهخته وهری و وهجد و شادمانیی،
دهسته کانی به ره و با رایه لتر ده کرد ...

من بو پیچانه وهی جانتا کانم بو مال وهه گه رامه وه.

هه نووکه سالانیک به سهر ئه و روودا وه دا تیده په ری. ئیستا
نادینکا ژنیکی به میرده. بیستم میرد و سئ منالی هه ن که دیار
نییه ئاخو خوی میرده کهی هه لباردوه یان خه لکانی تر بو یان
هه لباردوه، وی کارمندی به ریوه به رایه تی سه روسامانی
ئه شرافزاده کانه. به لام شتیک که نایزانم ئه وهیه ئاخو هیشتا
گوئ له چرپه ی با راده دیری تا رسته له دلا شیرینه که: "نادیا،
خو شمده وی!" بزنه وی یان نا!

*****

سه رچاوه: انتوان چخوف

بهترین داستان کوتاه

ترجمه: احمد گلشیری

تهران - موسسه انتشارات نگاه